

Transformace NNO dle NOZ od roku 2014

Mgr. Simona Škarabelová
simona@econ.muni.cz

- Občanská sdružení
- Odborová organizace – platný zákon
- Zájmové sdružení právnických osob
 - nebudou již po lednu 2014 nová zájmová sdružení právnických osob zakládána.
 - dál se ohledně své existence řídí ustanoveními starého občanského zákoníku. Poté, co krajské úřady předají údaje o zájmových sdruženích právnických osob soudům (mají na to měsíc), mají zájmová sdružení právnických osob tři roky na to, aby do spolkového rejstříku dodala všechny údaje a listiny stanovené rejstříkovým zákonem.
- Družstvo – platný zákon
- Církevní právnické osoby – platný zákon

Korporace

- Nadace – drobné úpravy
- Nadační fond – drobné úpravy
- Obecně prospěšná společnost – nebudou vznikat už nové

Fundace

Právní formy NOZ

+ Nově VEŘEJNÉ REJSTŘÍKY PRÁVNICKÝCH OSOB
Zákon č. 304/2013 Sb.

Tento zákon mj. stanoví pravidla pro vedení rejstříku:

- spolkového, kam se zapisují občanská sdružení (nově spolky) a také zájmová sdružení právnických osob
- nadačního, kam se zapisují nadace a nadační fondy
- ústavů
- obecně prospěšných společností.

- Spolek

- Členská základna
- Společná činnost
- Vzájemně či veřejně prospěšná
- Hlavní činnost + vedlejší činnost (i podnikání)

Korporace

- Sociální družstvo

Sociálním družstvem je **družstvo**, které soustavně vyvíjí **obecně prospěšné činnosti** směřující na **podporu sociální soudržnosti** za účelem pracovní a **sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti** s přednostním uspokojováním místních potřeb a využíváním místních zdrojů podle místa sídla a působnosti sociálního družstva, zejména v oblasti **vytváření pracovních příležitostí, sociálních služeb a zdravotní péče, vzdělávání, bydlení a trvale udržitelného rozvoje.**

Korporace

- Sociální družstvo

- Členská základna (pozor na vymezení v § 763 ZOK)
- Podnikání
- Rozdělování až 33 % zisku mezi členy. Zbytek reinvestice

Korporace

- Nadace
- Nadační fond
- Ústav
- (Obecně prospěšná společnost)

Fundace

- Ústavy jsou zakládány za účelem provozovat činnosti užitečné pro veřejnost s tím, že výsledky jejich činnosti jsou každému rovnocenně dostupné za předem stanovených podmínek.
- **Jak založit ústav?**
 - zakládací listinou
 - nebo pořízením pro případ smrti

Ústav

- název ústavu, který musí obsahovat slova „zapsaný ústav“ či zkratku „z. ú.“
- sídlo,
- účel ústavu vymezením předmětu jeho činnosti, popřípadě i předmět jeho podnikání,
- údaj o výši vkladu, popřípadě o jeho nepeněžitém předmětu,
- počet členů správní rady i jména a bydliště jejích prvních členů
- podrobnosti o vnitřní organizaci ústavu, nevyhradí-li se její úprava statutu ústavu

Náležitosti ústavu

- Ředitel (statutární orgán ústavu, s nárokem na odměnu).
-
- Správní rada (dohlíží na ředitele, rozhoduje o hlavních finančních otázkách atd., nárok na odměnu jen je-li to v zakládací listině)

Na rozdíl od spolků mají ústavy zákonem danou strukturu orgánů

- Pokud výše čistého obratu ústavu překročí 10 milionů Kč je nutný audit (není-li statutem stanoveno méně).
- Neurčí-li zakladatelská listina jinak, vyhotovuje ústav výroční zprávu, kterou zveřejňuje nejpozději do šesti měsíců po skončení účetního období ve sbírce listin příslušného rejstříku.
- Nebude-li ústav dlouhodobě naplňovat svůj účel, může ho soud na návrh zrušit.

Některé povinnosti ústavu:

- Podrobnosti fungování ústavu může upravit statut, který vydává správní rada a který se zakládá do rejstříku.
- Pro ústav je tedy typické využití nejen osobní, ale také majetkové složky organizace (na rozdíl např. od spolku, který je založený pouze na osobní složce, se v případě ústavu počítá s majetkovými vklady).
- I ústavy mohou jako vedlejší činnost provozovat podnikatelskou činnost, zisk však může ústav použít jen k podpoře činnosti, pro niž byl založen, a k úhradě nákladů na vlastní správu.

Ústav vzniká zápisem do veřejného rejstříku

Možnosti občanského sdružení

- Obecně prospěšná společnost
- Spolek
- Ústav
- Sociální družstvo

Nástupnické právní formy o.s.

- Zákon č. 68/2013 Sb.
- Transformace možná **jen do 31.12.2013**
- Souhlas **všech** členů
 - Soud může nahradit souhlas člena, jsou-li ke změně právní formy ospravedlnitelné důvody
- Notářský zápis, který nahrazuje zakládací listinu o.p.s

Transformace na o.p.s.

- § 3045 NOZ – nemusí se nic dělat, nejde tomu zabránit
- § 3042 - do dvou let upravit název
- § 3041 - do tří let upravit stanovy

Spolek – „automatická transformace“

Transformace na ústav/sociální družstvo

- § 3045 NOZ – kdo **byl o.s.** a **je spolkem**, může se transformovat
- Obecná pravidla pro změnu právní formy
 - Účetní závěrka
 - Vyřešit postavení členů

**Na co dát pozor při
změně stanov?**

- Musí obsahovat „spolek“, „zapsaný spolek“ nebo „z.s.“
- Na změnu názvu jsou jen dva roky.

Název spolku

- Pokud nic nezměním, je nejvyšším orgánem členská schůze, která se schází každoročně.
- Statutární orgán má 5leté funkční období

Orgány spolku

- Jak se někdo nový může stát členem? Pokud nic neřeknu, rozhoduje o jeho přihlášce členská schůze.
- Jak (a proč) někoho vyloučit? Kdy zaniká jeho členství?

Členství

- Pokud stanovy neřeší, co se stane s likvidačním zůstatkem, případně jinému spolku nebo obci.
- Stanovy nemusí určit konkrétní způsob, stačí, když se popíše způsob rozhodnutí (např. „o likvidačním zůstatku rozhoduje členská schůze dvoutřetinovou většinou“).

Likvidační zůstatek

O čem uvažovat?

- Máme zájem přijímat další členy?
- Chceme zájemce o členství nějak „filtrovat“/zkoušet?
- Jak budeme spolek rozšiřovat? (cílený nábor vs. čekání, „kdyby někdo chtěl“)
- Budeme vybírat členské příspěvky?

- Co s vneseným majetkem při zániku členství?

Růst spolku

- Kdo rozhodne, jestli budeme něco pořádat?
- Kdo rozhodne, jestli si pořídíme nějaký majetek?
- Z čeho se zaplatí náklady?

- Budeme rozhodovat jednomyslně?
- Pokud ne, co s hlasy proti? (dokumentace, odpovědnost)

Rozhodování = tvorba vůle spolku

Transformační možnosti o.p.s

- § 3050 NOZ – o.p.s. může:
 - Zůstat o.p.s. (a řídit se zrušeným zákonem)
 - Transformovat se na:
 - Ústav
 - Nadační fond
 - Nadaci

- Administrativní náročnost transformace – ops
- ústav
- Účast na podnikání jiných osob – ops – ústav
(kromě v.o.s a k.s.)
- Povinnost mít dozorčí radu – ops – ústav
- Vkladová povinnost – ops – ústav
- Reformovatelnost právní úpravy – ops - ústav
- Posílení pozice zakladatele ústavu

Proč (ne)být ústav?